

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ ลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากร

คือแม่บ้านซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านจำนวนทั้งหมด 178 ราย แยกเป็นกลุ่มแม่บ้านจำนวน 2 กลุ่มได้แก่กลุ่มแม่บ้านผู้เลี้ยงไหม นิคมสร้างตนเองโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 75 ราย และสมาชิกกลุ่มแม่บ้านทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติ นิคมสร้างตนเองห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 103 ราย

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 133 รายแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านผู้เลี้ยงไหม นิคมสร้างตนเองโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากรแม่บ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่ม

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างแม่บ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติ นิคมสร้างตนเองห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 75 ของประชากรแม่บ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่ม

3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ทำการคัดเลือกด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) หรือการจับสลากที่ไม่มีการแทนที่ (selection without replacement) ได้จำนวนตัวอย่างดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนสมาชิกกลุ่มแม่บ้านทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	กลุ่มแม่บ้านนิคมโนนสัง			ที่	กลุ่มแม่บ้านนิคมห้วยหลวง		
	จำนวนสมาชิกกลุ่ม (ราย)				จำนวนสมาชิกกลุ่ม (ราย)		
	ชื่อหมู่บ้าน	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง		ชื่อหมู่บ้าน	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
1	โสกแดง	4	3	1	ฝั่ง 1 ใหม่	5	4
2	โสกม่วง	5	4	2	ฝั่ง 3 ใหม่	8	6
3	หนองหัววัว	6	5	3	ฝั่ง 5 ใหม่	11	8
4	นิคม	3	2	4	ฝั่ง 3 เก่า	10	8
5	ภูเก้า	15	11	5	เหล่าอ้อย	31	23
6	โคกเจริญ	14	10	6	กุดจับ	15	11
7	โคกม่วง	6	5	7	หนองอีแต้	11	8
8	หนองจาน	1	0	8	โนนสำราญ	8	6
9	ศิริไล	15	11	9	ภูเขาสิน	4	3
10	ทองหลวง	6	5				
	รวม	75	56		รวม	103	77

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์(interview schedule) มีลักษณะเป็นคำถามแบบกำหนดคำตอบไว้ให้ตอบ(close-ended question) และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น(open-ended question) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

กำหนดระดับความต้องการ/อิทธิพลไว้ 3 ระดับ ดังนี้

ระดับ 0 หมายถึง ไม่ต้องการหรือไม่มีอิทธิพล

ระดับ 1 หมายถึง ต้องการน้อยหรือมีอิทธิพลน้อย

ระดับ 2 หมายถึง ต้องการมากหรือมีอิทธิพลมาก

3.5 การสร้างเครื่องมือและทดสอบเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดย ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องและวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งจากเอกสาร จากผู้เชี่ยวชาญและจากแม่บ้าน นำมากำหนดเป็นกรอบเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ ให้สามารถตอบคำถามที่อยากรู้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำร่างแบบ

9.2575

สัมภาษณ์ที่ได้ในขั้นแรกให้ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาการทำวิจัยตรวจสอบจากนั้นนำไปทดสอบกับประชากรที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด เพื่อทดสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับ ภาษา เวลา ที่ใช้ ความเข้าใจและความยากง่ายของเนื้อหา นำผลการ ทดสอบมาปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเป็นครั้งที่สอง ทำการปรับปรุงแก้ไขจนเห็นว่าเหมาะสมเพื่ออนุมัติให้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ใช้แบบสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์แบบพบกันโดยตรง(face to face interview) โดยผู้วิจัยจัดตั้งคณะสัมภาษณ์จำนวน 4 คนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่นิคมซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานในพื้นที่ ก่อนไปสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ประชุมเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ เทคนิควิธีการสัมภาษณ์ การกรอกแบบสัมภาษณ์ กำหนดวันสัมภาษณ์ ตลอดจนฝึกหัดสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยและคณะผู้สัมภาษณ์จึงเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2535 สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ 130 ราย กลุ่มตัวอย่างซึ่งทำการสัมภาษณ์ไม่ครบจำนวน 3 ราย เป็นกลุ่มแม่บ้านนิคมห้วยหลวง เนื่องจากสมาชิกกลุ่มแม่บ้านนั้น เดินทางไปรับจ้างแรงงานนอกหมู่บ้าน

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) โดยใช้สถิติ

3.7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของ สมาชิกกลุ่มแม่บ้าน ใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต(arithmetic mean) และค่าความถี่(frequencies)

3.7.2 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการทางสังคม ความต้องการทางเศรษฐกิจ ความต้องการทางวิชาการ และอิทธิพลของบุคคลอื่นและกลุ่ม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม และการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต(arithmetic mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่า t-test และค่า F-test โดยเปรียบเทียบความแตกต่างและใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยวิธี Scheffe Test

3.7.3 การแปลความหมายของระดับความต้องการทางสังคม ความต้องการทางเศรษฐกิจความต้องการทางวิชาการ และอิทธิพลของบุคคลอื่นและกลุ่ม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้อธิบายค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการและระดับอิทธิพล มีเทียบกับค่าเฉลี่ยกลาง (mid point) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยกลางระหว่าง 0.00 - 0.50 หมายถึง ไม่ต้องการหรือไม่มีอิทธิพล
ค่าเฉลี่ยกลางระหว่าง 0.51 - 1.50 หมายถึง ต้องการน้อยหรือมีอิทธิพลน้อย
ค่าเฉลี่ยกลางระหว่าง 1.51 - 2.00 หมายถึง ต้องการมากหรือมีอิทธิพลมาก